

Rzeszów 15 sierpnia 2025 r.

dr hab. n. med. i n. o zdr. Kamil Jurowski, prof. UR, prof. IEM
Zakład Toksykologii, Wydział Medyczny, Collegium Medicum, Uniwersytet Rzeszowski
Zakład Toksykologii Regulacyjnej i Sądowej, Instytut Ekspertyz Medycznych w Łodzi

**Recenzja osiągnięcia naukowego Habilitantki
oraz ocena dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych
i organizacyjnych**

**„Konsekwencje wysokotłuszczowej diety matki dla potomstwa
– badania przedkliniczne”
w związku z postępowaniem habilitacyjnym**

**Habilitantka: Pani dr n. farm. Irena Smaga-Maślanka
adiunkt, Zakład Farmakologii Uzależnień, Instytut Farmakologii
im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk, Kraków**

1. Dane biograficzne i działalność zawodowa habilitanta

Pani dr n. farm. Irena Smaga-Maślanka ukończyła studia magisterskie na kierunku Analityka Medyczna na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie, które realizowała w latach 2004-2010. W trakcie studiów interesowała się zagadnieniami toksykologii, a swoje badania prowadziła w Zakładzie Toksykologii, uzyskując w dniu 20 września 2010 r. tytuł zawodowy magistra analityki medycznej z wyróżnieniem. Praca magisterska dotyczyła efektów jednorazowych i wielokrotnych podań *N*-acetylocysteiny w zwierzęcych modelach depresji, a jej wyniki stanowiły podstawę dalszych zainteresowań naukowych habilitantki, ukierunkowanych na neurofarmakologię i patogenezę zaburzeń depresyjnych.

Kolejnym etapem kształcenia Habilitantki były studia na kierunku farmacja, które odbyła także na Wydziale Farmaceutycznym, po dwóch latach analityki medycznej (w latach 2006–2011). Dyplom magistra farmacji Habilitantka uzyskała 30 września 2011 r., również z wyróżnieniem, broniąc pracę poświęconą wpływowi jednorazowych i wielokrotnych podań *N*-acetylocysteiny lub imipraminy u szczurów na wybrane parametry stresu oksydacyjnego.

W latach 2011–2016 odbywała studia doktoranckie w dyscyplinie nauki farmaceutyczne na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum. W tym okresie realizowała badania dotyczące roli układu endokannabinoidowego w patogenezie depresji oraz w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych. Efektem tych badań była rozprawa doktorska zatytułowana *„Rola układu endokannabinoidowego w patogenezie depresji i w mechanizmie działania leków przeciwdepresyjnych”*. Promotorem doktoratu była Pani Prof. dr hab. Małgorzata Filip. Stopień doktora nauk farmaceutycznych habilitantka uzyskała 28 listopada 2016 r.

Należy podkreślić, że Habilitantka posiada bardzo bogate doświadczenie zawodowe, które równolegle z wykształceniem zdobywała w różnych jednostkach naukowych, co niewątpliwie poszerzyło nowe horyzonty i pokazało różne sposoby pracy. Warto odnotować, że w latach 2013-2015, pracowała w Katedrze Toksykologii Wydziału Farmaceutycznego CM UJ na stanowisku starszego referenta. W latach 2015-2016 współpracowała z Instytutem Farmakologii im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk w Krakowie w charakterze wolontariusza, poszerzając swoje kompetencje, choć nie była wówczas formalnie pracownikiem etatowym. Po uzyskaniu stopnia doktora podjęła zatrudnienie na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum, gdzie w latach 2017-2019 pracowała jako asystent (post-doc) w Zakładzie Biologii Molekularnej i Genetyki Klinicznej II Katedry Chorób Wewnętrznych. Jednocześnie w tym samym okresie kontynuowała aktywność badawczą w Instytucie Farmakologii im. Jerzego Maja PAN, łącząc oba miejsca pracy.

Wydział Medyczny
Collegium Medicum
Uniwersytet Rzeszowski

Od 2018 roku jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Farmakologii Uzależnień Instytutu Farmakologii im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, gdzie realizuje projekty badawcze oraz uczestniczy w pracach zespołów zajmujących się problematyką uzależnień, neuroplastyczności oraz konsekwencji oddziaływania czynników środowiskowych, takich jak dieta, na funkcjonowanie mózgu i zdrowie psychiczne.

Całość dotychczasowej ścieżki zawodowej Pani dr Ireny Smagi-Maślanki charakteryzuje się konsekwentnym rozwojem naukowym - od badań nad rolą stresu oksydacyjnego i mechanizmów działania leków przeciwdepresyjnych, poprzez zgłębianie funkcji układu endokannabinoidowego, aż do najnowszych prac nad neurobiologicznymi konsekwencjami nieprawidłowych nawyków żywieniowych. Uzyskane doświadczenie dydaktyczne i badawcze, zarówno w jednostkach Uniwersyteckich, jak i w Polskiej Akademii Nauk, pozwoliło jej na zbudowanie solidnego warsztatu naukowca i samodzielnego badacza w obszarze farmakologii.

2. Charakterystyka osiągnięć naukowych Habilitantki

2.1. Bibliometryczna charakterystyka osiągnięć naukowych

Należy nadmienić, że zgodnie z zaleceniami Rady Doskonałości Naukowej, podane we wniosku o wszczęcie postępowania awansowego dane naukometryczne nie mogą stanowić wyłącznego kryterium oceny dorobku naukowego Kandydatki. Zadaniem recenzenta jest przede wszystkim dokonanie eksperckiej oceny wartości i znaczenia dorobku naukowego habilitantki wnoszącego o nadanie stopnia doktora habilitowanego w danej dyscyplinie. Niemniej jednak, analiza wskaźników bibliometrycznych pozwala na obiektywne zobrazowanie zasięgu oddziaływania publikacji i ich miejsca w międzynarodowym obiegu naukowym i stanowi cenną przesłankę do oceny eksperckiej. Dorobek naukowy Pani dr n. farm. Ireny Smagi-Maślanki koncentruje się na badaniach neurobiologicznych uwarunkowań zaburzeń psychicznych, ze szczególnym uwzględnieniem depresji oraz konsekwencji działania czynników środowiskowych, takich jak dieta wysokotłuszczowa - na funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego. Prowadzone prace obejmują zarówno aspekty behawioralne, jak i molekularne, integrując wiedzę z zakresu farmakologii, neurochemii, neurobiologii i toksykologii.

W początkowej fazie swojej kariery naukowej Habilitantka zajmowała się rolą stresu oksydacyjnego w patogenezie chorób ośrodkowego układu nerwowego oraz mechanizmach działania leków przeciwdepresyjnych. Badania te wskazywały, że modulacja równowagi prooksydacyjno-antyoksydacyjnej, między innymi za pośrednictwem *N*-acetylocysteiny może wpływać na przebieg zaburzeń depresyjnych i skuteczność terapii. Już te pierwsze prace zwracały uwagę na interdyscyplinarne podejście badawcze Habilitantki, łączące farmakologię eksperymentalną z badaniami nad mechanizmami molekularnymi.

Kluczowym osiągnięciem w okresie przygotowywania rozprawy doktorskiej było skoncentrowanie badań na układzie endokannabinoidowym i jego udziale w patogenezie depresji. Dr Smaga-Maślanka analizowała zarówno endogenne mechanizmy modulacji receptorów kannabinoidowych, jak i ich interakcje z klasycznymi lekami przeciwdepresyjnymi. Wnioski płynące z tego etapu badań istotnie poszerzyły wiedzę na temat roli układu endokannabinoidowego jako potencjalnego celu farmakoterapii zaburzeń afektywnych.

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka rozszerzyła zakres badań o problematykę wpływu czynników środowiskowych, zwłaszcza diety wysokotłuszczowej w okresie ciąży i laktacji na funkcjonowanie mózgu potomstwa. Badania te, prowadzone w modelach zwierzęcych, pozwoliły na szczegółową charakterystykę zaburzeń pamięci krótkotrwałej u potomstwa narażonego na dietę wysokotłuszczową w życiu płodowym i wczesnym okresie pourodzeniowym. Analiza mechanizmów molekularnych ujawniła, że kluczową rolę w tym procesie odgrywa deregulacja glutaminianergiczna w hipokampie, obejmująca zmiany ekspresji podjednostek receptorów NMDA (w szczególności

GluN2B), receptorów AMPA, a także obniżenie poziomu neurotroficznego czynnika pochodzenia mózgowego (BDNF). Osiągnięcia te mają istotne znaczenie dla rozumienia koncepcji DOHaD (Developmental Origins of Health and Disease), wskazując, że nieprawidłowe odżywianie matki w ciąży może predysponować potomstwo do zaburzeń neuropsychiatrycznych, takich jak depresja, schizofrenia czy uzależnienia.

Kolejnym ważnym kierunkiem badań stała się analiza zależności między mikrobiotą jelitową, metabolizmem a funkcjami poznawczymi. Habilitantka była współautorką prac, które wykazały, że modulacja osi jelitowo-mózgowej - poprzez dietę oraz interwencje farmakologiczne - może wpływać na podatność na zaburzenia nastroju i efektywność terapii. Badania te wpisują się w aktualny, dynamicznie rozwijający się nurt neuropsychofarmakologii, poszukujący nowych biomarkerów i celów terapeutycznych.

Dr Smaga-Maślanka aktywnie uczestniczyła także w badaniach nad rolą neuroprzekątnictwa dopaminergicznego i glutaminianergicznego w mechanizmach uzależnień, co znajduje odzwierciedlenie w publikacjach dotyczących wpływu nowych substancji psychoaktywnych i modeli zwierzęcych zachowań uzależnieniowych. W badaniach tych analizowano m.in. znaczenie transportera EAAT2/GLT-1 oraz wymiennika cystyna-glutaminian w regulacji homeostazy glutaminianowej i ich potencjalny udział w zaburzeniach funkcji poznawczych.

Dorobek naukowy Habilitantki charakteryzuje się konsekwencją i spójnością tematyczną - wszystkie realizowane projekty oscylują wokół zagadnienia plastyczności neuronalnej oraz jej zaburzeń w kontekście depresji, uzależnień i wpływu czynników środowiskowych. Osiągnięcia te mają zarówno wymiar poznawczy, poszerzając wiedzę o patomechanizmach chorób neuropsychiatrycznych, jak i aplikacyjny, wskazując na potencjalne strategie profilaktyczne i terapeutyczne, w tym rolę diety, antyoksydantów czy modulacji układu endokannabinoidowego.

Na podstawie danych bibliometrycznych przedstawionych przez Habilitantkę należy stwierdzić, że dorobek naukowy Pani dr Ireny Smagi-Maślanki charakteryzuje się wpływem na rozwój badań w zakresie nauk farmaceutycznych. Łącznie Habilitantka jest autorką oryginalnych pełnotekstowych prac naukowych oraz publikacji przeglądowych, które były systematycznie ogłaszane w renomowanych czasopismach z listy Journal Citation Reports (JCR) oraz znajdują się na liście czasopism punktowanych tj. tzw. „liście ministerialnej”.

Łączna wartość Impact Factor wszystkich publikacji wynosi: 254,678, zaś łączna punktacja według wykazu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MEiN): 5165 punktów. Dane te jednoznacznie świadczą o odpowiedniej aktywności naukowej.

Analiza szczegółowa wykazuje, że przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitantka opublikowała prace o łącznym wskaźniku IF = 36,798 oraz 335 punktów MEiN, natomiast zasadnicza część jej dorobku powstała już po obronie doktoratu, wówczas opublikowane prace osiągnęły łączną wartość IF = 217,880 i 4830 punktów MEiN. Oznacza to, że największa intensyfikacja i największe znaczenie dorobku naukowego przypada na okres

po uzyskaniu stopnia doktora, co potwierdza systematyczny rozwój naukowy i rosnącą samodzielność badawczą Habilitantki.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że dorobek habilitantki obejmuje zarówno prace oryginalne o charakterze eksperymentalnym jak i publikacje pogładowe o dużym znaczeniu dydaktycznym i przeglądowym, co świadczy o wszechstronności aktywności badawczej oraz zdolności do syntetyzowania i interpretacji wiedzy w obszarze nauk farmaceutycznych.

Cytowania prac habilitantki, według bazy Web of Science Core Collection, wynoszą 1601 (w tym 1482 bez autocytowań), natomiast w bazie Scopus 1736 (w tym 1615 bez autocytowań). Tak liczba cytowań niezależnych dowodzi, że publikacje Habilitantki znajdują realne odzwierciedlenie w światowej literaturze naukowej i są wykorzystywane przez niezależnych badaczy do rozwijania nowych kierunków badań.

Wskaźniki Hirscha ($H = 20$ w Web of Science, $H = 20/18$ w Scopus) potwierdzają trwały i powtarzalny wpływ dorobku Habilitantki na nauki farmaceutyczne. Publikacje cytowane są regularnie i w sposób rozproszony, co wskazuje na ugruntowaną pozycję Habilitantki w środowisku naukowym.

Podsumowując, całościowy dorobek naukowy Habilitantki cechuje się:

- istotną wartością bibliometryczną (IF ponad 250, MEiN ponad 5000),
- znaczną liczbą cytowań i wysokim indeksem-H,
- systematycznym rozwojem i intensyfikacją badań po doktoracie,
- równowagą pomiędzy publikacjami oryginalnymi i przeglądowymi,
- międzynarodowym oddziaływaniem i zauważalnością dorobku.

Uzyskane wskaźniki wskazują, że Habilitantka spełnia formalne wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego, a dorobek naukowy jest istotny oraz oryginalny jeśli chodzi o wkład w rozwój nauk farmaceutycznych.

2.2. Podstawa osiągnięcia naukowego przedstawionego do habilitacji

Podstawą osiągnięcia naukowego przedstawionego do habilitacji jest cykl pięciu publikacji oryginalnych, w których Habilitantka występuje jako autor wiodący lub współautor o znaczącym wkładzie merytorycznym. Cykl ten uwzględnia następujące publikacje:

H1: Gawliński D, Gawlińska K, Smaga I*. Maternal High-Fat Diet Modulates Cnr1 Gene Expression in Male Rat Offspring. *Nutrients*, 2021, 13(8):2885. Współczynnik wpływu: 6,706; KBN/MNiSW: 140, liczba cytowań = 14.

H2: Smaga I*. Understanding the links among maternal diet, myelination, and depression: preclinical and clinical overview. *Cells*, 2022, 11(3):540. Współczynnik wpływu: 6; KBN/MNiSW: 140, liczba cytowań = 6.

H3: Smaga I*, Gawlińska K, Gawliński D, Surówka P, Filip M. A maternal high-fat diet during pregnancy and lactation disrupts short-term memory functions via altered hippocampal glutamatergic signaling in female rat offspring. *Behavioural Brain Research*, 2023, 445:114396. Współczynnik wpływu: 2,6; KBN/MNiSW: 100, liczba cytowań = 3.

H4: Frankowska M, Surówka P, Gawlińska K, Borczyk M, Korostynski M, Filip M, Smaga I.* A maternal high-fat diet during pregnancy and lactation induced depression-like behavior in offspring and myelin-related changes in the rat prefrontal cortex. *Frontiers in Molecular Neuroscience*, 2024, 16:1303718. Współczynnik wpływu: 3,5; KBN/MNiSW: 140, liczba cytowań = 1.

H5: Jastrzębska J, Frankowska M, Wesołowska J, Filip M, Smaga I*. Dietary Intervention with Omega-3 Fatty Acids Mitigates Maternal High-Fat Diet-Induced Behavioral and Myelin-Related Alterations in Adult Offspring. *Current Neuropharmacology*, 2025, 23(3):329-348. Współczynnik wpływu: 4,8; KBN/MNiSW: 140, liczba cytowań = 0.

Przedstawione osiągnięcia naukowe obejmują cykl pięciu oryginalnych publikacji (H1–H5), koncentrujący się na wpływie diety matczynej typu wysokotłuszczowego na rozwój ośrodkowego układu nerwowego potomstwa oraz na możliwości łagodzenia obserwowanych zaburzeń poprzez interwencje dietetyczne. Warto zwrócić uwagę, że wśród tych czasopism znajdują się zarówno tytuły z tradycją i wysoką rozpoznawalnością w świecie neurofarmakologii (*Behavioural Brain Research*, *Current Neuropharmacology*), jak i czasopisma o dużym zasięgu i wysokim IF, które dynamicznie rozwijają się w ostatnich latach (*Nutrients*, *Cells*, *Frontiers in Molecular Neuroscience*). Ich obecność na liście ministerialnej oraz indeksacja w Web of Science i Scopus potwierdzają, że publikacje te są formalnie równorzędne w procesie ewaluacji naukowej i stanowią

pełnoprawny dorobek w dyscyplinie. Pod względem cytowalności (łącznie 24 cytowania dla cyklu według Web of Science, w tym 14 dla publikacji H1), prace te już znajdują oddźwięk w literaturze. Należy podkreślić, że trzy z pięciu artykułów zostały opublikowane w latach 2023-2025, co oznacza bardzo krótki czas ekspozycji i uzasadnia relatywnie niższe wartości cytowań (ich potencjał oddziaływania naukowego ujawni się prawdopodobnie w kolejnych latach). Ocena ekspercka jest znacznie ułatwiona, gdyż były to prace opublikowane już po procesie recenzji, stąd trudno doszukiwać się w tych pracach jakichkolwiek uchybień. Ponadto, oświadczenia i zakres pracy wskazuje na odpowiedni wkład Habilitantki wymagany do postępowania habilitacyjnego.

Z obowiązku recenzenta jestem zmuszony wskazać na pewne uwagi. Wszystkie analizowane publikacje wykorzystują niemal identyczny model zwierzęcy, co może wskazywać na potencjalne ryzyko recyklingu tych samych danych eksperymentalnych. Brakuje przy tym jednoznacznej informacji, czy poszczególne badania były oparte na niezależnych kohortach, czy też analizowano te same zwierzęta w różnych kontekstach biologicznych. Co istotne, żadna z prac nie zawiera standardowej deklaracji o wykorzystaniu wcześniej publikowanych danych lub współdzielonych prób. Oceniane prace oczywiście stanowią cykl badań, które wpisują się we wspólną koncepcję, co jest wymagane do habilitacji, ale można również odnieść wrażenie, że może to być tzw. „salami slicing”, czyli dzielenia jednego zbioru danych na wiele publikacji opisujących różne markery molekularne, ale bazujących na tym samym eksperymencie i punktach czasowych, bez próby ich zintegrowania w jednej dużej pracy. W moim odczuciu, jest to cykl publikacji o wspólnym mianowniku, który stanowi koncepcję habilitacji i w takim kontekście jest dopuszczalny.

Chciałbym jednak podkreślić dodatkową kwestię, która jest zauważana w ocenie dorobku habilitacyjnego pracowników, którzy nie pracują w Instytucjach o profilu stricte naukowym (gdzie pracownicy badawczo-naukowi są obciążeni intensywną działalnością dydaktyczną lub organizacyjną), a standardem jest podkreślanie, że należy wymagać większego dorobku naukowego. W tym kontekście przedstawiony cykl pięciu prac, choć spójny, nowatorski i o wysokiej wartości poznawczej, to jawi się jako nieco węższy niż można by oczekiwać przy pełnej koncentracji na badaniach i jakości w jednostkach naukowych jak Instytut Farmakologii PAN. Oczywiście nie liczy się ilość, a jakość, co w tym przypadku wyraźnie widać, ale w moim odczuciu biorąc pod uwagę podejście oraz standardy Instytut Farmakologii PAN spodziewałem się większego dorobku. Jednakże, cykl 4-5 publikacji jest zgodny z rekomendacjami Komisji Naukowej ds. Kadry Naukowej dla osób ubiegających się o wszczęcie postępowania habilitacyjnego w IF PAN (informacje ze strony IF PAN). Podkreśla to potrzebę dalszej intensyfikacji aktywności publikacyjnej habilitantki, zarówno poprzez poszerzanie zakresu tematycznego badań, jak i zwiększanie liczby publikacji w kolejnych latach w bardziej wąskim gronie autorów. Tutaj jest to efekt wieloautorski i stanowi rezultat pracy zespołowej. Fakt ten, choć

Wydział Medyczny
Collegium Medicum
Uniwersytet Rzeszowski

zrozumiały w naukach farmaceutycznych, wskazuje na potrzebę dalszego rozwijania własnej, samodzielnej linii badawczej.

Wskazuję na to również z tego względu, że z przedstawionych dokumentów nie wynika jednoznacznie, jakie są dalsze plany badawcze Habilitantki, w szczególności w zakresie tworzenia własnego zespołu badawczego czy rozwijania nowego kierunku badań w obrębie istniejącego Zespołu/Zakładu. Brak informacji o planach rozwoju kariery naukowej może wskazywać na potrzebę bardziej wyraźnego sprecyzowania celów po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego. Uzyskanie tego stopnia nie stanowi bowiem jedynie potwierdzenia jakości dotychczasowego dorobku, ale także daje uprawnienia i zobowiązuje do prowadzenia samodzielnych badań oraz do inicjowania własnych przedsięwzięć badawczych o czym trzeba pamiętać, gdyż daje to duże możliwości rozwojowe. To powinna być również ważna kwestia dla Instytutu Farmakologii PAN, który zyskując nowego pracownika samodzielnego powinien brać pod uwagę możliwości tworzenia nowych możliwości samodzielnego rozwoju dla tej osoby.

2.3. Projekty i staże naukowe

Osiągnięcia naukowe Habilitantki w zakresie projektów badawczych, realizowanych w Instytucie Farmakologii im. Jerzego Maja PAN, stanowią dowód na jej samodzielność, interdyscyplinarne podejście i znaczący wkład w rozwój nauk farmaceutycznych. Należy zaznaczyć, że nie każdy habilitant z większych ośrodków może pochwalić się spójnym cyklem badawczym i sukcesem w pozyskiwaniu finansowania z międzynarodowych źródeł.

Habilitantka samodzielnie kierowała projektem o zasięgu krajowym (rozpoczęcie projektu: 2021-07-20; zakończenie projektu: 2024-07-19, na podstawie danych z NCN), sfinansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) w ramach konkursu SONATA 16 (panel NZ5_3 Patogeneza chorób człowieka): „*Wpływ diety bogatej w kwasy tłuszczowe omega-3 na zaburzenia mielinizacji i fenotyp depresyjny indukowany matczyną dietą*”.

Realizacja tego konkursu potwierdza zdolność Habilitantki do pozyskania konkurencyjnego grantu oraz doprowadzenia dużego projektu do stadium implementacji, co jest szczególnie istotne, biorąc pod uwagę złożoność i interdyscyplinarność tematów z zakresu nauk farmaceutycznych.

Habilitantka odbyła również staż podoktorski i znacząco podniosła swoje kwalifikacje naukowe poprzez udział w międzynarodowych stażach szkoleniowych, które w bardzo istotny sposób podnoszą dorobek naukowy i niewątpliwie wzbogaciły warsztat badawczy i metodologiczny.

Praktyczne umiejętności Habilitantka wzbogaciła podczas 14-dniowego stażu szkoleniowego w ramach programu PROM, finansowanego przez NAWA. Staż odbył się w Department of Pharmacological and Biomolecular Sciences na Uniwersytecie w Mediolanie (Włochy) w dniach 3–14 czerwca 2019 r. W ramach tego wyjazdu współpracowała z Pracownią Farmakologii i Psychiatrii Molekularnej, w zespole prof. Fumagalli, realizując badania ściśle powiązane z tematyką projektów Habilitantki analizując frakcję postsynaptyczną neuronów, mierząc poziomy białek podjednostek receptorów NMDA oraz stosując technikę ko-immunoprecypitacji. Kluczowym celem było poznanie molekularnych mechanizmów zaburzeń psychicznych i wdrożenie zaawansowanych metod w laboratorium krakowskiego Instytutu.

Ponadto Habilitantka uczestniczyła w stażu szkoleniowym na Uniwersytecie Florenckim, w Europejskim Laboratorium Spektroskopii Nieliniowej (LENS), w ramach wymiany programu Erasmus+. Zespół Neuroobrazowania pod kierunkiem prof. Francesco Saverio Pavone, lidera z zakresu neuroobrazowania i technologii optycznych, prowadzi badania w obszarach takich jak obrazowanie neuronalne metodami światłoczułymi, analiza ośrodków neuronalnych, uczenie maszynowe oraz anatomia funkcjonalna mózgu. Staż ten umożliwił habilitantce przeszkolenie się w analizie danych biomedycznych obrazowania, neuroobrazowaniu oraz stosowaniu podstawowych narzędzi uczenia maszynowego, cenne uzupełnienie umiejętności analitycznych Habilitantki.

2.5. Ocena potencjału naukowego i dalsze losy

Analizując ścieżkę naukową Habilitantki można stwierdzić, że prezentuje istotny potencjał do dalszego rozwoju naukowego, szczególnie w zakresie neurofarmakologii, neurobiologii rozwojowej oraz wpływu czynników żywieniowych na rozwój mózgu. Szerokie spektrum doświadczeń, od samodzielnie prowadzonego grantu NCN po międzynarodowe staże w Mediolańskim i Florenckim instytucie badawczym, świadczą o ambicjach, samodzielności i interdyscyplinarności. Zgodnie ze współczesnymi trendami oceny naukowej (które coraz częściej akcentują znaczenie jakości merytorycznej, oddziaływania społecznego i interdyscyplinarności) istotne jest, aby w kolejnych etapach kariery Habilitantka zdefiniowała plan utworzenia własnego zespołu badawczego lub wsparcie dla kontynuacji już realizowanych linii badawczych, przemyślała ścieżkę ewolucji tematów oraz zasygnalizowała, w jaki sposób zamierza pozyskiwać granty międzynarodowe lub interdyscyplinarne, wspierając tym samym rozwój całej jednostki. Szkoda, że tego elementu brakuje, gdyż byłoby znaczącym wzmocnieniem wniosku o Habilitację (wspominałem już o tym wcześniej).

3. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Analiza przedstawionych dokumentów prowadzi do wniosku, że dorobek dydaktyczny i organizacyjny Habilitantki może być uznany za bardzo ograniczony, szczególnie w porównaniu do oczekiwań stawianych pracownikom akademickim na uczelniach o silnie zarysowanej misji dydaktycznej. Dokumenty nie zawierają formalnych danych dotyczących liczby przeprowadzonych godzin dydaktycznych, zakresu obowiązków związanych np. z prowadzeniem kursów, wykładów czy seminariów, co sugeruje, że działalność w tym zakresie miała charakter sporadyczny lub nieformalny. Choć wspieranie studentów i doktorantów jest wartościowym aspektem, w tradycyjnym modelu pracy akademickiej oczekuje się jednak znacznie szerszego zaangażowania – w tym regularnego prowadzenia wykładów, seminariów i ćwiczeń dydaktycznych na różnych poziomach kształcenia. To nie jest wymóg formalny, to nie jest w ogóle brane pod uwagę, jeśli chodzi o kwestie decydujące, bo oceniane jest osiągnięcie naukowe, ale jest w moim odczuciu bardzo ważne. Obecnie brakuje informacji, które pozwoliłyby ocenić, czy działalność ta była systematyczna i miała charakter trwały.

Warto jednak zaznaczyć, że brak pensum dydaktycznego (co jest typowe dla jednostek o profilu badawczym takich jak IF PAN), ustanawia inne standardy ewaluacyjnego podejścia. W takich przypadkach często oczekuje się większej inicjatywy i samodzielności w podejmowaniu działań dydaktycznych lub zwiększonej intensywności działań naukowych (w dyscyplinie nauki Farmaceutyczne głównie oceniani są pracownicy Wydziałów Farmaceutycznych, którzy mają bardzo dużo obowiązków dydaktycznych). W świetle tego ujęcia, ograniczony zakres dokumentowanej działalności dydaktycznej może być postrzegany jako luka, choć nie wpływa ona na ocenę naukowego dorobku habilitantki, stanowi wyzwanie, które warto uzupełnić w przyszłości.

W tej perspektywie istotnym uzupełnieniem profilu zawodowego w przypadku braku dydaktyki, co wynika z braku obowiązkowego pensum, istotne byłyby działania w obszarze popularyzacji nauki, tj. organizacja wykładów otwartych, dni otwartych Instytutu, pokazów dla młodzieży, warsztatów lub webinarów. Można również organizować wirtualne prezentacje w postaci wystaw lub multimedialnych kursów dostępnych dla wszystkich.

4. Podsumowanie

Nie ulega wątpliwości, że dorobek naukowy habilitantki jako cykl publikacji wpisuje się w dyscyplinę nauki farmaceutyczne. Prezentowany cykl pięciu publikacji wpisujący się we wspólny temat „Konsekwencje wysokotłuszczowej diety matki dla potomstwa - badania przedkliniczne”, został udokumentowany w postaci opublikowanych artykułów naukowych w renomowanych periodykach międzynarodowych o zasięgu JCR i odpowiednich parametrach naukometrycznych, co potwierdza jego wartość merytoryczną. Wszystko jest również zgodne z rekomendacjami Komisji Naukowej ds. Kadry Naukowej dla osób ubiegających się o wszczęcie postępowania habilitacyjnego w IF PAN.

W odniesieniu do formalnych wymagań postępowania habilitacyjnego, dorobek habilitantki spełnia formalne kryteria merytoryczne w dyscyplinie nauk farmaceutycznych. Wniosek habilitacyjny, zarówno pod względem jakościowym, jak i formalnym, spełnia wszystkie standardy stawiane kandydatom w tej dziedzinie. W związku z tym popieram dalsze procedowanie zgodnie z wytycznymi.

Osiągnięcia naukowe habilitantki odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo i szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1571 z późn. zm.), a ponadto osiągnięcia naukowe habilitantki stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki farmaceutyczne, w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Wnoszę o dopuszczenie Habilitantki - Pani dr n. farm. Ireny Smaga-Maślanki do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauk farmaceutycznych.

dr hab. n. med. i n. zdr. Kamila Jurkiewicz, uprawniona
specjalność: analiza toksykologiczna
ID: 277004